

Jolana Těšinová

Ústav veřejného zdravotnictví
a medicínského práva

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

PRÁVA A POVINNOSTI VE ZDRAVOTNICTVÍ

Vymezení tématu

- Odmítnutí péče poskytovatelem
- Ukončení péče poskytovatelem
- Výhrada svědomí

Zdravotnické systémy

- Národní zdravotní služba
- Systémy veřejného zdravotního pojištění
- Liberálně – tržní model

Odmítnutí péče poskytovatelem

Svobodná volba poskytovatele ZS

- Pacient má právo zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud tento zákon nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak.

(§ 28 odst. 3 písm. b) ZZS)

Právo pojištěnce

- Pojištěnec má právo na výběr poskytovatele zdravotních služeb na území ČR, který je ve smluvním vztahu k příslušné zdravotní pojišťovně a na výběr zdravotnického zařízení tohoto poskytovatele.

(§ 11 odst. 1 písm. b) ZVZP)

Omezení svobodné volby

- Zdravotnická záchranná služba a poskytovatel, kam je pacient převážen
- Pracovnílékařské služby
- Izolace, karanténa, ochranné léčení
- Osoby v policejních celách
- Vazba, trest odnětí svobody, zabezpečovací detence, v zařízení pro zajištění cizinců
- Poskytování služeb v oblasti zaměstnanosti, sociálního zabezpečení
- Vojíci v činné službě a vojíci v záloze
- Záchytná služba
(§ 29 odst. 2 ZZS)

Registrující poskytovatel a jeho role (?)

- Registrující poskytovatel je povinen, vyžaduje-li to zdravotní stav pacienta, předat mu písemné doporučení k poskytnutí příslušné specializované ambulantní péče, jednodenní péče nebo lůžkové péče.

(§ 47 odst. 5 ZZS)

Odmítnutí přijetí do péče

- Poskytovatel, kterého si pacient zvolil, **může odmítnout** přijetí pacienta do péče z důvodů vymezených ZZS (§ 48 odst. 1)

Důvod odmítnutí

- Překročení únosného pracovního zatížení
 - rozumí se stav, kdy by zajištěním ZS o tohoto pacienta došlo ke snížení úrovně kvality a bezpečnosti ZS poskytovaných pacientům již přijatým
- Provozní důvody
- Personální zabezpečení
- Technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení

Důvod odmítnutí

- Vzdálenost místa pobytu pacienta neumožňuje výkon návštěvní služby
 - všeobecné praktické lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost
- Pacient není pojištěncem smluvní ZP
 - nevztahuje se na pojištěnce z jiných států EU, EHP, Švýcarské konfederace, mezistátní smlouvy ČR
- Odmítnutí prokázání totožnosti občanským průkazem na vyžádání (*§ 41 odst. 1 a 2*)

Nemožnost odmítnutí

- Pacient ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence
 - zdravotní služby, které VS neposkytuje a po předchozí domluvě
- Zajištění návaznosti zdravotních služeb započaté v průběhu výkonu vazby, trestu odnětí svobody, umístění v ústavu pro výkon zabezpečovací detence – po ukončení

Nemožnost odmítnutí

- Neodkladná péče
- Porod
- Nezbytné zdravotní služby - ochrana veřejného zdraví /ochrana zdraví při práci
- Krizové situace
- Výkon ochranného léčení nařízeného soudem

Ukončení péče poskytovatelem

Ukončení péče o pacienta

- Poskytovatel, **může ukončit** péči o pacienta v případech vymezených ZZS (§ 48 odst. 2)

Důvod ukončení péče

- Prokazatelné předání pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele
- Pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb (neplatí u registrujícího poskytovatele)
 - zajištění pomoci další osoby
- Pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb

Důvody ukončení péče na straně pacienta

- Pacient **závažným způsobem** omezuje práva ostatních pacientů
- **úmyslně a soustavně** nedodrží navržený individuální léčebný postup (vyslovil souhlas)
- neřídí se vnitřním řádem

chování není způsobeno zdravotním stavem!

Důvody ukončení péče na straně pacienta

- Pacient přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb

neposkytování součinnosti nesouvisí se zdravotním stavem!

Ukončení péče

- Ukončením péče nesmí dojít k **bezprostřednímu ohrožení života** nebo **vážnému poškození zdraví!**

Nemožnost ukončení péče

- Neodkladná péče
- Porod
- Nezbytné zdravotní služby - ochrana veřejného zdraví /ochrana zdraví při práci
- Krizové situace
- Výkon ochranného léčení nařízeného soudem

Postup a odpovědnost PZS

Nemožnost ukončení péče

- Posuzuje důvody
 - odmítnutí přijetí pacienta do péče nebo
 - ukončení péče o pacienta
- Vydá pacientovi písemnou zprávu, ve které je uveden důvod
 - odmítnutí přijetí pacienta do péče nebo
 - ukončení péče v případech zapříčiněných chováním pacienta

Nález ÚS (Pl. ÚS 1/12)

„Odmítnutí přijetí pacienta nebo ukončení péče o něj, aniž by k tomu byly splněny zákonné podmínky, by mohlo vést k důsledkům v rovině občanskoprávních vztahů, a to především, pokud jde o případnou otázku náhrady škody. Dotčenému pacientovi je tedy v tomto smyslu zaručena soudní ochrana jeho práva.“

Nález ÚS (Pl. ÚS 1/12)

„K tomu lze dodat, že tato ochrana je zároveň doplněna formou správního dozoru v oblasti poskytování zdravotních služeb, neboť postup poskytovatele zdravotních služeb v rozporu s § 48 ZZS je správním deliktem.“

Sankce – odmítnutí péče

- Správní delikt
 - neoprávněné odmítnutí přijetí pacienta do péče
 - pokuta až 500 tis. Kč
 - nevydání zprávy pacientovi s odůvodněním odmítnutí
 - pokuta až 100 tis. Kč
- Projednává správní orgán příslušný k udělení oprávnění k poskytování ZS

Sankce – ukončení péče

- Správní delikt
 - neoprávněné ukončení péče o pacienta
 - pokuta až 500 tis. Kč
 - nevydání zprávy pacientovi s odůvodněním odmítnutí
 - pokuta až 100 tis. Kč
- Projednává správní orgán příslušný k udělení oprávnění k poskytování ZS